

מקודם ד' הב"י הכונה באמת על החזרה לחתוך קצת פעם שניה ח"ל: ...היינו לומר שא"צ לחזור ולחתוך מעט כו".

ה) בנוגע לד' הב"ח, אם כי הלשון קשה במקצת, אבל אם נתקן שם להשמיט ב פעמים תיבת "הנשיא", ונגרוס ר' יהודה סתם, יש להבין בדוחק את ד' הב"ח בלי סתירות. ואם כי הב"ח אינו צריך לדידי ולדכותי, בכ"ז "עפעפיד יישירו נגדך", נאמר רק על רבי מאיר והשכחה והטעות מצויים ופרושים (כמובן אם נתלה את זה בטעות הדפוס יותר רצוי). יהיו נא אמרי לרצון לפני אדון כל ולפני מי שנצטוינו במוראו כמורא שמים.

ד' ב"ה האוהב צדיקים ישביעוהו אורך ימים ויראהו בישועתו, ואך טוב וחסד ירדפהו כל הימים על שלשים ועל רבעים, עדי יעלו לציון מושיעים והיתה לד' המלוכה. בימיו ובימינו הושע יהודה וישראל ישכון לבטח, ובא לציון גואל אמת וצדק משיח בן דוד במהרה בימינו אמן. ביקרא דאורייתא אהרן יצחק זסלנסקי

ה

בענין פקו"נ ועוד

ב"ה ה בטבת תש"ז (יום הזכרון לאבי מורי זצ"ל). שלמא רבא וכפילא למע"כ האי גברא רבה ויקרא, הרב הגאון הגדול וכו' רב רחימאי ורב חביבאי רבי איסר יהודא אונטרמן שליט"א הרב הראשי למחוז תל-אביב—יפו

מיודעי הרב ומכובדי הגדול!

בהיותי היום מהרהר בתשובה בספרו החשוב "שבט מיהודה", מצאתי ראיתי שם בעמודי נ, נא, נב, בקשר עם שאלת היתר

לשלוח מברק בשבת לצדיק מפורסם להתפלל עבור חולה, גלענ"ד
להעיר כדלהלן:

(א) אלמלי היה מוחלט לודאי שזה נכנס בכלל רפואה הייתי
נוטה לומר שמותר, ולא נחיתנא בזה אם הרפואה צריכה להיות
ודאית או אפילו מסופקת (שעל זה אני אבוא אליו בפעם אחרת)
כי דומני שלא רק במה שנוגע לענין פקו"נ אלא אפילו לגבי
חולה שאין בו סכנה התירו שבות, ולא מבעי לומר לנכרי שיכתוב
את המברק בודאי שרי, שמותר לומר לנכרי לעשות אפילו מלאכה
דאורייתא לצורך רפואת חולה שאין בו סכנה, אלא אפילו לכתוב
בעצמו ג"כ יש להקל ולסמוך על ד' הרמ"א בש"ע או"ח סי' שו
סעיף יב וזהו דעת האו"י, ויעוין בנוב"ת ח' או"ח תשו' כט
שמביא שם „ועוד דאנן על הרמ"א סמכינן דסובר דאף הכתיבה
של כתב גלחות אינו אלא שבות כו' אעפ"כ כדאי רמ"א לסמוך
עליו".

(ב) מביא שם כג"ה: „אבל אין נחת רוח להקב"ה מתפלה
אשר הגורם לה היה מעשה עבירה", לאו דדוקא זה, כי מצינו
לגבי תפלה בעשרה ששתרר ר"א את העבד ואע"ג דקעבר אעשה
של תורה „מצוה שאני", כד' הגמ' בגיטין, ואפילו לפי גירסת
הגמרא בברכות דפריך „מצוה הבאה בעבירה היא", ומשני
„מצוה דרבים שאני", יש לומר, שחולה אפילו אין בו סכנה, המצוה
להתפלל עבורו אינה יותר פחותה מאשר מצוה דרבים אחרת,
או תפלה בצבור רגילה, ולא כו"ע סברי, דשחרור העבד הוא
משום — פרשת זכור — ולא כו"ע סברי דקריאת פרשת
זכור הוי מה"ת.

(ג) כאמור לעיל, אין דעתי נוחה לאמור שתפלה היא מגדדי
הרפואה, וגם כתר"ה שליט"א מביא שם בעמוד נב „כי רפואה
לחוד ותפלה לחוד", אלא מצוה להתפלל על החולה, ובמצוה
זו מצוים כל ישראל, החולה בעצמו, קרובי התולה וכל מי
שיודע, ובברכות ובפסחים אמרינן בברייתא, שחכמים הודו על

שגנו ספר רפואות, וזה לא מפני שגם התפלה רפואה היא, אלא מפני אזהרת „ושכחת את ד' אלקיך“, שלא ישכחו שהכל ביד שמים, וצדיקי הדור מתפללים על כל חולי ישראל, כי מפני זכות הרבים מביאה הגמ' בשבת יב, יש לכלול בתפלה שעל החולה, שאר חולי ישראל, ואין השם הפרטי של החולה קובע אף לענין ספק ספיקא של גרם חילול שבת, אפילו אלמלי התפלה היתה בכלל רפואה, כד' הגמ' בפ' אין עומדין „כל המבקש רחמים על חבירו אין צריך להזכיר שמו כו'“, וסימן הוא שהתפלה אינה בכלל רפואה שסדרו בברייתא, למי שנכנס לבקר את החולה בשבת, ובכלל זה, אפילו אם צדיק הדור הגמור יכנס, שלא יתפלל, אלא יגיד נוסח ברכה מיוחדת, שאין לזה כל קשר עם תפלה (וכן מסיק גם הרמב"ם להלכה) „שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא — יכולה היא שתרחה ושבתו בשלום“.

(ד) כתר"ה מביא שם: „ואמנם יש מקום לומר שתפלת צדיק מפורסם נחשבת כרפואה ודאית כמו שאמרו במשנה על ר' חנינא בן דוסא“.

חושבני שגם תפלת ר' חנינא בן דוסא לא היתה סגולה (רפואה) ודאית, כי לפי מסקנת המשנה אמר אם שגורה תפלתי בפי כו' ואם לאו כו' א"כ היתה אפשרות שלילית גם בתפלתו ולכתחלה מידי ספק לא יצא, (ובדרך צחות — אבל זה נכון — אמרתי פעם כי רחב"ד לא היה דומה לצדיקים מפורסמים של דורותינו כי נתאר לעצמנו שאם אדמו"ר אחד בין מהגדולים ובין מהקטנים יגיד על חולים זה חי וזה מת, יגש מי שהוא וישאל — מנין אתה יודע — הלא ירגמו לשואל באבן על השאלה המחוצפת, בטח הרבי ראה בשמים, אבל לרחב"ד כן שאלו „מנין אתה יודע“).

(ה) אבל בנוגע לחולה שיש בו סכנה, אם החולה מבקש שישלחו מברק בשבת לצדיק להתפלל, או מצוה לעשות את זה כדי להרחיב דעתו ולמנוע ממנו צער, שבמניעת דרישתו יש אולי

משום ספק סכ"נ, וכמדומה "שר' ועלועלע בריסקער שליט"א" בודאי יסכים להוראה כזו, שאם רש"י בשבת יב לענין הנכנס לבקר את החולה בשבת שתקנו נוסח ברכה כנ"ל, מגמק שזהו כדי להרחיב דעתם של בני הבית, ק"ו שמותר וחובה לעשות כל מיני טעדיקי להרחיב דעתו של החולה בעצמו, ולגבי חושיב"ס שבת כחול, ואין אני נכנס כעת במו"מ בענין — דחוייה — והותרה —. יהיו נא אמרי לרצון לפני אדון כל ולפני מי שנצטוינו בעשה דכבוד תורה ומוראו, ולעי"נ אבי מורי זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא (אשר כל ימיו היה עמלו בתורה ובגמילות חסדים, זכותו יגן עלי).

והגני בזה דוש"ת באהבה רבה ואהבת עולם, ותחזינה עינינו בביאת גואל צדק משיח בן דוד בב"א.

ביקרא דאורייתא

אהרן יצחק זסלנסקי

ו

בענין גט

ב"ה יא בשבט תש"ו.

שלמא רבא וכפילא לקדם אלופי ומיודעי,

הרב הגאון הגדול וכו'

רבי מ ש ו ל ם ראט שליט"א

שכון הפועהמ"ו — בני ברק ת"ו

מעכ"ג שליט"א.

.

ועתה באתי — על דברי תורה —.

בספרו הנשגב "קול מבשר" שזכה להערכה ולהערצה רבה